

Dydd Mercher, 10 Mehefin 2026

Hysbysiad a Gyfarfod :**Pwyllgor Craffu Pobl****Dydd Iau, 18fed Mehefin, 2026, 10.00 am,
Neuadd y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA****Nodwch y cynhelir rhag gyfarfod 30 munud cyn dechrau'r cyfarfod ar gyfer aelodau'r pwyllgor****AGENDA**

Rhif yr Eitem	Eitem	Tudalen nau
1.	Ymddiheuriadau am Absenoldeb.	
2.	Datganiadau o Fuddiant	
3.	Fforwm Agored i'r Cyhoedd. Caiff cyfarfodydd ein Pwyllgorau Craffu eu ffrydio'n fyw a bydd dolen i'r ffrwd fyw ar gael ar dudalen cyfarfodydd gwefan Cyngor Sir Fynwy. Os hoffech siarad dan y Fforwm Agored i'r Cyhoedd mewn cyfarfod bydd angen i chi roi tri diwrnod gwaith o hysbysiad cyn y cyfarfod drwy gysylltu â Scrutiny@monmouthshire.gov.uk Y Cadeirydd fydd yn penderfynu faint o amser a roddir i bob aelod o'r cyhoedd i siarad, ond er mwyn ein galluogi i roi cyfle i nifer o siaradwyr gofynnwn nad yw cyfraniadau yn ddim hirach na 3 munud. Yn lle hynny, os hoffech gyflwyno sylwadau ysgrifenedig, sain neu fideo, cysylltwch â'r tîm yn defnyddio'r un cyfeiriad e-bost i drefnu hyn os gwelwch yn dda. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno sylwadau i'r Cyngor yw 5 pm dri diwrnod gwaith clir cyn y cyfarfod. Os yw cyfanswm y sylwadau a geir yn fwy na 30 munud, caiff detholiad o'r rhain yn seiliedig ar thema ei rannu yn y cyfarfod. Bydd yr holl sylwadau geir ar gael i'r cynghorwyr cyn y cyfarfod. Os hoffech awgrymu pynciau ar gyfer craffu arnynt yn y dyfodol gan un o'n Pwyllgorau Craffu, gwnewch hynny drwy anfon e-bost at	

Scrutiny@monmouthshire.gov.uk os gwelwch yn dda.

4.	Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (WESP) - Craffu ar berfformiad yn erbyn y cynlluniau.	1 - 50
5.	Yr Iaith Gymraeg - Craffu ar gynnydd y Cyngor o ran cyflawni amcanion yr Iaith Gymraeg 2025-2026.	51 - 96
6.	Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2025-26 - Craffu ar gynnydd y Cyngor o ran cyflawni'r Amcanion Cydraddoldeb Strategol ar gyfer y flwyddyn 2025-2026.	97 - 168
7.	Blaengynllunydd Gwaith a Rhestr o Gamau Gweithredu'r Pwyllgor Craffu ar Bobl.	169 - 174
8.	Blaengynllunydd Gwaith y Cyngor a'r Cabinet.	175 - 184
9.	I gymeradwyo cofnodion y cyfarfod blaenorol.	185 - 194
10.	Cyfarfod Nesaf: 14eg Gorffennaf 2026 am 10.00am.	

Paul Matthews

Prif Weithredwr

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL
CYNGOR SIR FYNWY

MAE CYFANSODDIAD Y PWYLLGOR FEL A GANLYN:

County Councillor Jackie Strong, Caldicot Cross,; Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor John Crook, Magor East with Undy,; Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor Jan Butler, Goetre Fawr,; Welsh Conservative Party
County Councillor Christopher Edwards, St. Kingsmark,; Welsh Conservative Party
County Councillor Martyn Groucutt, Lansdown,; Welsh Labour/Llafur Cymru
County Councillor Simon Howarth, Llanelly Hill,; Independent Group
County Councillor Penny Jones, Raglan,; Welsh Conservative Party
County Councillor Maureen Powell, Pen Y Fal,; Welsh Conservative Party
County Councillor Maria Stevens, Severn,; Welsh Labour/Llafur Cymru

Gwybodaeth I'r Cyhoedd

Gofynnir i chi nodi y bydd Cyngor Sir Fynwy yn ffilmio'r cyfarfod hwn ac y bydd ar gael i'w weld ar-lein ar ffurf fyw ac archif. Mae'n bosibl y gellid ffilmio ardaloedd lle mae'r cyhoedd yn eistedd a drwy fynd i mewn i'r Siambr rydych yn cydsynio i gael eich ffilmio a defnydd posibl y delweddau hynny a recordiad sain ar gyfer dibenion gwe-ddarlledu. Os ydych yn gwneud sylw i'r cyfarfod bernir eich bod wedi cydsynio i gael eich ffilmio.

Caiff recordiadau o'r cyfarfod eu cadw yn unol â pholisi'r Cyngor ar gadw data. Dim ond os yw'r Swyddog Monitro yn ystyried bod angen hynny oherwydd bod y cyfan neu ran o gynnwys y gwe-ddarllediad yn neu'n debygol o fod yn groes i unrhyw ddarpariaeth statudol neu athrawiaeth cyfraith gyffredin, er enghraifft deddfwriaeth Diogelu Data a Hawliau Dynol neu ddarpariaethau yn ymwneud â gwybodaeth gyfrinachol neu eithriedig, y caiff gwe-ddarllediau neu rannau o we-ddarllediau a archifwyd eu tynnu o wefan y Cyngor.

Mynediad i gopïau papur o agendâu ac adroddiadau

Gellir darparu copi o'r agenda hwn ac adroddiadau perthnasol i aelodau'r cyhoedd sy'n mynychu cyfarfod drwy ofyn am gopi gan Gwasanaethau Democrataidd ar 01633 644219. Dylid nodi fod yn rhaid i ni dderbyn 24 awr o hysbysiad cyn y cyfarfod er mwyn darparu copi caled o'r agenda hwn i chi.

Edrych ar y cyfarfod ar-lein

Gellir gweld y cyfarfod ar-lein yn fyw neu'n dilyn y cyfarfod drwy fynd i www.monmouthshire.gov.uk neu drwy ymweld â'n tudalen Youtube drwy chwilio am MonmouthshireCC. Drwy fynd i mewn i'r ystafell gyfarfod, fel aelod o'r cyhoedd neu i gymryd rhan yn y cyfarfod, rydych yn caniatáu i gael eich ffilmio ac i ddefnydd posibl y delweddau a'r recordiadau sain hynny gan y Cyngor.

Y Gymraeg Mae'r Cyngor yn croesawu cyfraniadau gan aelodau'r cyhoedd drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg. Gofynnwn gyda dyledus barch i chi roi 5 diwrnod o hysbysiad cyn y cyfarfod os dymunwch siarad yn Gymraeg fel y gallwn ddarparu ar gyfer eich anghenion.

Nodau a Gwerthoedd Cyngor Sir Fynwy

i ddod yn sir ddi-garbon, gan gefnogi lles, iechyd ac urddas i bawb ar bob cam o'u bywydau.

Amcanion rydym yn gweithio tuag atynt

- Lle teg i fyw lle mae effeithiau anghydraddoldeb a thlodi wedi'u lleihau;
- Lle gwyrdd i fyw a gweithio gyda llai o allyriadau carbon a gwneud cyfraniad cadarnhaol at fynd i'r afael â'r argyfwng yn yr hinsawdd a natur;
- Lle ffyniannus ac uchelgeisiol, lle mae canol trefi bywiog a lle gall busnesau dyfu a datblygu;
- Lle diogel i fyw lle mae gan bobl gartref maen nhw'n teimlo'n ddiogel ynddo;
- Lle cysylltiedig lle mae pobl yn teimlo'n rhan o gymuned ac yn cael eu gwerthfawrogi;
- Lle dysgu lle mae pawb yn cael cyfle i gyrraedd eu potensial.

Ein gwerthoedd

- **Bod yn agored:** anelwn fod yn agored ac onest i ddatblygu perthnasoedd ymddiriedus
- **Tegwch:** anelwn ddarparu dewis teg, cyfleoedd a phrofiadau a dod yn sefydliad a adeiladwyd ar barch un at y llall.
- **Hyblygrwydd:** anelwn fod yn hyblyg yn ein syniadau a'n gweithredoedd i ddod yn sefydliad effeithlon ac effeithiol.
- **Gwaith tîm:** anelwn gydweithio i rannu ein llwyddiannau a'n methiannau drwy adeiladu ar ein cryfderau a chefnogi ein gilydd i gyflawni ein nodau.
- **Caredigrwydd** – Byddwn yn dangos caredigrwydd i bawb yr ydym yn gweithio gyda nhw, gan roi pwysigrwydd perthnasoedd a'r cysylltiadau sydd gennym â'n gilydd wrth wraidd pob rhyngweithio.

Canllaw Cwestiynau Craffu Sir Fynwy

Rôl y Cyn-gyfarfod

1. Pam mae'r Pwyllgor yn craffu ar hyn? (cefndir, materion allweddol)
2. Beth yw rôl y Pwyllgor a pha ganlyniad mae'r Aelodau am ei gyflawni?
3. A oes digon o wybodaeth i gyflawni hyn? Os nad oes, pwy allai ddarparu hyn?
  - Cytuno ar y drefn holi a pha Aelodau fydd yn arwain
  - Cytuno ar gwestiynau i swyddogion a chwestiynau i Aelod y Cabinet

Cwestiynau'r Cyfarfod

Craffu ar Berfformiad

1. Sut mae perfformiad yn cymharu â'r blynyddoedd blaenorol? Ydy e'n well/yn waeth? Pam?
2. Sut mae perfformiad yn cymharu â chynghorau eraill/darparwyr gwasanaethau eraill? Ydy e'n well/yn waeth? Pam?
3. Sut mae perfformiad yn cymharu â thargedau gosodedig? Ydy e'n well/yn waeth? Pam?
4. Sut cafodd targedau perfformiad eu gosod? Ydyn nhw'n ddigon heriol/realistig?
5. Sut mae defnyddwyr gwasanaethau/y cyhoedd/partneriaid yn gweld perfformiad y gwasanaeth?
6. A fu unrhyw awdid ac archwiliadau diweddar? Beth oedd y canfyddiadau?
7. Sut mae'r gwasanaeth yn cyfrannu at wireddu amcanion corfforaethol?
8. A yw gwelliant/dirywiad mewn perfformiad yn gysylltiedig i gynnydd/ostyngiad mewn adnodd?
Pa gapasiti sydd yna i wella?

Craffu ar Bolisi

1. Ar bwy mae'r polisi yn effeithio ~ yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol? Pwy fydd yn elwa fwyaf/leiaf?
2. Beth yw barn defnyddwyr gwasanaeth /rhanddeiliaid? Pa ymgynghoriad gafodd ei gyflawni? A wnaeth y broses ymgynghori gydymffurfio ag Egwyddorion Gunning? A yw rhanddeiliaid yn credu y bydd yn sicrhau'r canlyniad a ddymunir?
3. Beth yw barn y gymuned gyfan – safbwynt y 'trethdalwr'?
4. Pa ddulliau a ddefnyddiwyd i ymgynghori â'r rhanddeiliaid? A oedd y broses yn galluogi pawb â chyfran i ddweud eu dweud?
5. Pa ymarfer ac opsiynau sydd wedi eu hystyried wrth ddatblygu/adolygu'r polisi hwn? Pa dystiolaeth sydd i hysbysu beth sy'n gweithio? A yw'r polisi yn ymwneud â maes lle mae diffyg ymchwil cyhoeddedig neu dystiolaeth arall?
6. A yw'r polisi'n ymwneud â maes lle ceir anhydraddoldebau hysbys?
7. A yw'r polisi hwn yn cyd-fynd â'n hamcanion corfforaethol, fel y'u diffinnir yn ein cynllun corfforaethol? A yw'n cadw at ein Safonau Iaith Gymraeg?
8. A gafodd yr holl ddatblygu cynaliadwy, y goblygiadau cydraddoldeb a diogelu perthnasol eu hystyried?

Er enghraifft, beth yw'r gweithdrefnau sydd angen bod ar waith i amddiffyn plant?

9. Faint fydd y gost hon i'w gweithredu a pha ffynhonnell ariannu sydd wedi'i nodi?

10. Sut fydd perfformiad y polisi yn cael ei weithredu a'r effaith yn cael ei gwerthuso?

Cwestiynau Cyffredinol:

Grymuso Cymunedau

- Sut ydym ni'n cynnwys cymunedau lleol a'u grymuso i ddylunio a darparu gwasanaethau i gyd-fynd ag angen lleol?
- A ydym ni'n cael trafodaethau rheolaidd gyda chymunedau am flaenoriaethau'r gwasanaeth a pha lefel o wasanaeth y gall y cyngor fforddio ei ddarparu yn y dyfodol?
- A yw'r gwasanaeth yn gweithio gyda dinasyddion i egluro rôl gwahanol bartneriaid wrth ddarparu gwasanaeth a rheoli disgwyliadau?
- A oes fframwaith a phroses gymesur ar waith ar gyfer asesu perfformiad ar y cyd, gan gynnwys o safbwynt dinesydd, ac a oes gennych chi drefniadau atebolrwydd i gefnogi hyn?
- A oes Asesiad Effaith Cydraddoldeb wedi'i gynnal? Os felly a all yr Arweinydd a'r Cabinet /Uwch Swyddogion roi copïau i'r Aelodau ac eglurhad manwl o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EQIA) a gynhaliwyd mewn perthynas â'r cynigion hyn?
- A all yr Arweinydd a'r Cabinet/Uwch Swyddogion sicrhau aelodau bod y cynigion hyn yn cydymffurfio â deddfwriaeth Cydraddoldeb a Hawliau Dynol? A yw'r cynigion yn cydymffurfio â Chynllun Cydraddoldeb Strategol yr Awdurdod Lleol?

Galwadau'r Gwasanaeth

- Sut fydd newid polisi a deddfwriaeth yn effeithio ar y ffordd mae'r cyngor yn gweithredu?
- A ydym ni wedi ystyried demograffeg ein cyngor a sut bydd hyn yn effeithio ar ddarparu gwasanaethau a chyllid yn y dyfodol?
- A ydych chi wedi adnabod ac ystyried y tueddiadau tymor hir a allai effeithio ar eich maes gwasanaeth, pa effaith allai'r tueddiadau hyn ei chael ar eich gwasanaeth/allai eich gwasanaeth ei gael ar y tueddiadau hyn, a beth sy'n cael ei wneud mewn ymateb?

Cynllunio Ariannol

- A oes gennym ni gynlluniau ariannol canolig a hirdymor cadarn yn eu lle?
- A ydym ni'n cysylltu cyllidebau â chynlluniau a chanlyniadau ac adrodd yn effeithiol ar y rhain?

Gwneud arbedion a chynhyrchu incwm

- A oes gennym ni'r strwythurau cywir ar waith i sicrhau bod ein dulliau effeithlonrwydd, gwelliant a thrawsnewid yn gweithio gyda'i gilydd i sicrhau'r arbedion mwyaf posibl?

- Sut ydym ni'n gwneud y mwyaf o incwm? A ydym ni wedi cymharu polisiau eraill y cyngor i sicrhau'r incwm mwyaf posibl ac wedi ystyried yn llawn y goblygiadau ar ddefnyddwyr gwasanaeth?

- A oes gennym ni gynllun gweithlu sy'n ystyried capasiti, costau, a sgiliau'r gweithlu gwirioneddol yn erbyn y gweithlu a ddymunir?

Cwestiynau i'w gofyn o fewn blwyddyn i'r penderfyniad:

- A gafodd canlyniadau arfaethedig y cynnig eu cyflawni neu a oedd canlyniadau eraill?
- A oedd yr effeithiau wedi'u cyfyngu i'r grŵp yr oeddech chi ar y dechrau yn meddwl fyddai wedi cael ei effeithio h.y. pobl hŷn, neu a gafodd eraill eu heffeithio e.e. pobl ag anabledau, rhieni â phlant ifanc?
- A yw'r penderfyniad yn dal i fod y penderfyniad cywir neu a oes angen gwneud addasiadau?

Cwestiynau i'r Pwyllgor ar ddiwedd y cyfarfod ...

A oes gennym ni'r wybodaeth angenrheidiol i ffurfio casgliadau/i wneud argymhellion i'r pwyllgor gwaith, cyngor, partneriaid eraill? Os nad oes, a oes angen i ni:

- (i) Ymchwilio i'r mater yn fwy manwl?
- (ii) Gael rhagor o wybodaeth gan dystion eraill - Aelod o'r Bwrdd Gweithredol, arbenigwr annibynnol, aelodau o'r gymuned, defnyddwyr gwasanaeth, cyrff rheoleiddio...

Cytuno ar gamau pellach sydd i'w cymryd o fewn amserlen/adroddiad monitro yn y dyfodol.

